

Redactiunea

se află în
Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.
Scrisorile nefrancate nu se primesc
de către numai de la corespondenții re-
gulari ai „Federatiunii.” Scrisori
anonime nu se publică. Articlii tra-
misii și nepublicați se vor arde și nu
mai la cerere expresa se returnă.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, commercial și economico.

Appare Domineca.

Pretiul de Prenumeratiune:	
Pre trei lune	2 fl. v. a.
Pre siese lune	4 " "
Pre anul întregu	8 " "
Pentru România:	
Pre an. întregu 24 Fr.	= 24 Lei n.
Pre 6 lune 12 "	= 12 " "
Pre 3 — 6 "	= 6 " "
Pentru Insertiuni:	
10 cr. de linie, și 30 cr. taxă timbră	pentru fiecare publicație separata. În locul deschis 20 cr. de linie.
Un exemplar costă 10 cr.	

Invitare

de Prenumeratiune la diariul

FEDERATIUNEA

pre Semestrulu II' an. 1875.

OO, DD. Cetitori alu caroru timpu de prenumeratiune espira cu finea lui Juniu, c. st. v. sunt rogati a-si reinnoi abonamentulu si a se insinua cătu de către, că Redactiunea sè se pota orienta d'in bunu timpu a supr'a numerul esemplarilor de tiparit si pre a se pune la calle si regulat'a espediune.

Cei ce sunt in restantia cu pretiul de prenumeratiune sè binevoiesca a-si nesfùl socotele si mai alessu acei dd. Cetitori sunt de mai multi anni in restantia si-aquitzeze odata detori'a cătra Redactiune, carea au sufferit si suffere multe neajunsuri d'in caus'a restantie destullu de considerabile.

In cursulu semestrului Juliu—Decembrie. a. c. diariulu va apparé una data in septeman'a, domineca, căte de una si 1½ colla.

Pretiul pre semestrul 4 fl. v. a. pre trei lune 2 fl. v. a.

Cu acesta occasiune ceremu scus'a onorab. Cetitori că in septeman'a tr. lipsindu Redactorulu d'a casa, nrulu nu s'a potulu scoce, se va suplini inse inca in acestu semestr.

Redactiunea.

B.-Pest'a, 3 Jul. 1875.
21. Jun. 1875.

Alegerile deputatilor pentru camere Ungariei s'au inceputu la 1 lunei c. st. n. In acesta di alessera aproape 80 de cercuri electorali, in dillele urmatoare numerul alegerilor este mai micu dar in 5 Juliu, c. voru alege éra 77 cercuri electorali. Resultatulu de pana acum alu alegerilor este favorabile partitei liberali, si daca d'iu'a de 7 Jul. va aduce acelua-si rezultatu, partit'a liberale va fi totu asiá de mare si stare precum fusesse odiniora partit'a deakiana, inante de fusiune, — acum inse urmarea fusiunei, — proportiona numerica ce essisteá intre deakisti si oppositunea d'in centrulu Stangei, are se ajunga in ratiune inversa, adeca centrulu Stangei opposs. asta-di ministeriale, ba mai chiaru: Tiszaista, va creste, pre candu partita deakiana, de si assemenea ministeriale, dar pote nu Tiszaista va scade; cătu? acest'a se va vedé dupa terminarea elegerilor candu apoi se va poté totodata prognostică vietia mai lunga séu mai scurta ministerului actuale.

Avemn sè inregistramu mortea imperatului Ferdinandu, care de la abdicarea sa la tronu (1849.) ducea vietia retrassa la Prag'a. Dinsulu pentru blandeti'a sa si iubirea poporului fù de acestu-a supranumitu „cellu bunu”. Cunoscutu e, că ellu dota poporele imperiului seu cu institutiuni liberali si că in

butulu camarillei ce uneltiá reactiune, semnă constitutiunea si opri comandan-tilor ostrei, cari dedesera ordine a trage a supra poporului, ca sè nu se faca versare de sange. Dupa proclamarea constitutiunei, Ferdinandu esf cu soci'a sa Ann'a Pia in mediuloculu poporului percurrendu stradele capitalei indesuite de multimea poporului jubilatoriu, care diarindu-lu, desprinse caii de la trasura si portà in triumfu pre iubitulu seu domitoriu — Ferdinandu, de si avea constitutiunea trupului forte debila ajunse la adance betranetie. Dinsulu fu unulu d'intre ei mai avuti domitorii d'in Europ'a. Se dice că avea remasa se urca la 150 millione fl. de si spe-sele annuali alle curtei sale se urcau la aprope 2 millione fl si mai dedeser si imperatului Massimilianu 5 millione fl, pentru nefericit'a sa espediune Mexicana.

Ministrulu cultelor si alu instrucțiunei publice Dl. Aug. Trefort au adressatu o scrisoare cereulare cătra ordoariatele toturor confesiunilor, prin care li cere parerea despre modulu cum s'ar poté imbunetati starea materială a invietatorilor poporali confessionali. Prea bine! au sositu timpulu că dl. ministru sè se occupe seriosu d'acesta vi-tale cestiunc pentru inaintarea instrucțiunei si ne bucuràmu de initiativ'a ce au luat, inse a-lu fericit'a vomu veni numai atunci, candu va pune in lucrare modulu ce se va fi gasitul mai bunu dupa ascultarea parerilor; adeca atunci, candu cuventulu se va fi intrupatu.

Prin ordinatiunea ministrului de justitia emanata in 23 Juniu, a. c. §. 13. d'in regulamentulu affacerilor judeca-toresci d'in 15. Oct. 1874 se modifica precum urmeza: in locul alineatului primu a se pune „de practicante in drepturi pote fi numitul de regula numai cellu ce au absolvitu conformu prescriptelor cursulu drepturilor si alu sciintelor de statu si au facutu cu successu essamenele de statu (essamenele judecatorescu teoreticu) seu primulu essamene rigorosu pentru doctoratulu din drepturi.” — In alineatulu 3. acelui-a-si §. in locu de „essamene” a se pune „essamenele de statu, respectivu essamenele rigorosu.”

Congressulu beser. serbescu prorogatu in lun'a trecuta se va intrunì éra la tomna pentru o scurta sessiune ca sè fisese pre trei anni bugetulu fondului beser. Pana atunci inca comitetulu congressuale va incepe functiunea sa si mai nainte de tote va elabora regulamen-tulu affacerilor sale.

Alegerile deputatilor in Croati'a se voru incepe la 20 Juliu, a. c. èra camere'a Croatiei, care in camer'a comunie a Ungariei trimitte, precum se scie, 34 deputati, se va intrunì la 20 Augustu, adeca mai nainte de deschiderea camerii ung.

De altmintrea cetitorii nostri sè nu

credia că voint'a de demisionare a dlui Bismarcu ar fi seriosa; neci decâtul; d'insulu face a se respondi acésta faima numai ca sè adorma attentiunea publi-ca, seu sè o detorne (abata) de la planurile sale ce chiaru acum le clocesce. Dinsulu adeca, vediendu că Anglia, pote si Russi'a, — (Austro-ungaria nu multu pondereza in cumpen'a politica a dlui Bismarcu, lipsindu-i tota initiativ'a si condemnata fiindu la unu rolul cu totulu passivu) i-au trassu dunga preste socotela d'a se incaieră cu Franci'a, intorse numai decâtul mantau'a, cercandu a-si reconciliá pre potintele amicu de odiniora si inimiculu pre care l'au despoiatu in 1870. In capetin'a astutului neamtiu se nascu ideea de a reintorce Franciei provinciele rapite, offerindu-i pre dc a supr'a inca si an-nessarea Belgiului, firesce dupa massina „do ut des,” adeca Franci'a sè se invoiesca apoi la completarea marelui imperiu nemtiescu prin annesarea provin-cielor nemtiesci alle Austriei d'impreuna cu litoralulu Triestinu, va sè d'ea Franci'a, recapetandu-si Alsaci'a si Lorraine'a cu Belgiulu, sè accepte si esti-ndere imperiului nemtiescu de la mara Baltică pana la cea Adriatica. Bismarcu e omu intelleptu, d'insulu nu ar sacrificia nimica si aru primi forte multu. Nu sacrificia pentru că possesiunea provin-cielor rapite de la Franci'a este numai unu isvoru de incureature, de continue ingrigiri si temeri pentru Germania, possesiunea precaria de adi pana mai apoi, carea de si mai tardu, dar de siguru i se va luá si va mancă si o santa de bataia, deci cedendu-o, Prussia scapa de grige si de caus'a unui res-bellu immininte. Era offerindu Franciei Belgiulu, cede ceea ce nu e alu seu si tergulu ar fi forte castigatosu pentru Germania prussesca, candu s'ar pute realizá dupa dorint'a lui Bismarcu. — Dar cu Austria ce sè fia? Au gasitul si aci tergovetiulu de Bismarcu expedientulu. Imperatulu Franciscu Iosifu, carui-a Bismarcu i dedeser consiliulu la 1866. ca sè se mute acolo unde i e centru de gravitatii, adeca la Buda-peste, apoi că desdaunare pentru nemtii austriaci gravitatori spre Germania si pentru Cehii neodiochiniti si agitatori ar primi bell'a si mannos'a Romanaia! Si ecca, dualismulu reuinauguratu la 1867 numai astfelu ar deveni bine aplicatu, unindu-se doue eleminte, Romanii cu statulu loru de la Marea negra pana la Tis'a si Ungurii cu alu loru, confederati intr'unu imperiu Dunareanu sub sceptrulu Absburgiloru. Firesce că Bucovina s'ar restitui statului romanescu.

Russi'a pentru inoire ar primi Galli-cia, si ecca tota lumea impacata dupa credint'a lui Bismarcu. — Noi inse cu anevoie credem că generosa belli-cos'a, si superb'a Francia sè prime-sea offertulu, de si plinu de tentatiune. Franci'a va luá (cu armele) si nu va primi că daru provinciele sale, neci va

sufferi că Bismarcu sè faca tergu pre-pellea altorul-a; dar apoi Itali'a? po-teva ea sufferi că sè i-se rapescă litoralulu care incetandu d'a mai fi astriacu, trebue sè fia ceea ce au fostu si este, ita-linescu. — De Anglia, nefindu ea po-tete continentale, lui Bismarcu pare a nu-i pesá multu, cu tote că fi Albionu-lui sunt mai tergoveti decâtul Bismarcu. Inregistramu aceste combinatiuni pen-tru că s'au mai venturat si alta data, éra acum se reimprospeta cu in-sistintia, mai alessu dupa intemperierea imperatilor nordului, căci cu asse-mene occasiuni lumea e dedata a vedé nescocindu-se pururea noue planuri de resbelle, cuceriri, impartiri, annessari, etc. — Cumca Bismarcu respecteza si trebue sè respecteze pre Francia si po-terea ei, mai multu ca a celorul latte maripoteri Europene, si că prin urmare crede că avendu consentientul Fran-cie de altii nu-lu dore capulu, — de acest'a sè nu ne miràmu, căci ceea ce este asta-di Prussia, numai prin politic'a cu ajutoriulu, inoirea si cu permissiu-nea Franciei au ajunsu a fi si Bismarcu scie, că numai Franci'a are darulu ini-tiativei in gradulu cellu mai inaltu, éra celle latte poteri grabescu a recunoscse faptele implinite. Inse pana la realisa-reá acestui planu e inca lunga calle.

Uchatiu, dar nu santulu, ci unu generalu austriacu au intrecutu pre famosulu Crupu, cu inventiunea sa cea noua d'a substitui tunurilor de otelu, tunurile de bronzu otelitu. O comisiune insarcinata cu essaminarea, assistanda la probe insu-si marele Crupu, au erunciatu verdictulu in favorela dlui Uchatiu. Ne indoimur forte de successulu inventiunii Dlui Uchatiu, pen-tru că generalii preste totu, dar mai alessu austriaci nu prea sunt vestiti in inventiuni mi-litaresci. De altmintrea lumea sè nu se spa-rie de austriaci, căci inainte de tote se eoru căte-va millione si apoi cellu pucinu doi ani de dille pana a se inzestrá armat'a austr. cu fructele novei inventiuni, pana atunci altii éra voru descoperi alte dracile si Au-stri'a totu remane „in orbe ultima.”

Bismarcu, omul de ferru si sange, — trebue că e forte necagitu de se prega-gatesce de odichna; ellu! care preten-dea: că tote le misca cu sprincenele sale, tremura de frica, cugetandu la caldarariulu Belgianu Duchesne si la Viennesulu Wi-singer, cari amendoi juriuies a smulge modernului Samson cello trei fire de pérù d'in crescutu. Unii asiá splica pacific'a intentiune a lui Bismarcu de a demissioná, dupa ce vede că si-au atitatu carbuni in capu cu lupt'a in contr'a catolicismului. L'a mai spe-ratru si amestecul nesperatul alu perfidiloru fi ai Albionului. E bine asiá dl. Bismar-ku se odihnesca si va vedé că si Europ'a inca va fi odichnita.

De la congressulu besericescu din Blasius.

Blasius, 17/5 Iuniu. — Conformu programmei tiparite, care se allatura aci, *) In Pr. S. S. Par. Archiepiscopu si Metropolitu Dr. Ioanu Vancea deschise

*) Se va publica in Nr. viit. Red.

adunarea in resedintă a vechia prin unu cuventu, intru care anume unele parti sunt asiă de memorabile, in cătu elle voru avé pentru totu-deaun'a locu in istori'a nostra, seu mai bine, in tragedi'a nostra nationala si religiosa. Re spusulu improvisatu, care i se facu că din partea deputatilor seculari, de cătra deputatului *Baritiu*, nu a potutu fi la inaltimia sa si nici nu a fostu. Cu totalu altu respunsu se cerea in situatiunea si intre impregiurările actuali alle besericei gr. catholice si alle natiunii; dura asiă merge, candu lipsescce ori-ce preparatiune. Ci éra-si ne intorecemu si dícemu: Bine va fi, că noi romanii in cestiunile nostre vitali sè vorbim mai pucinu, sè facemu inse cu atâtua mai multu.

Dupa verificarea mandatelor fia carnii deputatu, cu care occasiune una alegere fù cassata, adunarea se declara pre sene in unanimitate de *Congressu besericescu* allu archidiecesei gr. catholice romanesce de Alba-Iuli'a et Fagarasius, compus din $\frac{1}{3}$ de clerici si $\frac{2}{3}$ seculari. Pre acellu-a-si temei congressulu se si constitui, alegundu-si pre langa presiedintele archiepiscopu unu vicepresiedinte seculariu si trei secretari. — Indata apoi congressulu intregu se desfaeu in comisiuni séu mai bine sectiuni, la care se impartira aceste proiecte:

I. Normativu séu statutu pentru organele autonome alle archidiecesei, incepndu de la parochii si filie pana susu la centru.

II. Regulamentu pentru organiza rea scolelor popularie si alle instituti oru de invetiamentu alle archidiecesei.

III. Regulamentu pentru organiza rea representatiunilor si curatorate loru ori epitropielor besericiei de diosu pana susu.

IV. Regulamentu pentru organiza rea veniturilor besericesci impreunate cu pastorirea sufletesca, cu alte cuvinte, regularea si, pre cătu se pote, fixarea veniturilor besericesci, incepndu éra-si de la parochi in susu, pentru toti ministrii besericesci.

Vede ori-cine, ca deslegarea acestor probleme va dà forte multu lueru de aceea se cere patientia.

Asta-di se lucra numai in sectiuni.

21/7 Juniu. Lumea vre sè scia că ce s'a facutu in Blasiu dillele acestea? S'a lucratu cu usiele deschise, avendu in a trei-a parte a salei de siedintie si in anticamera publicu ascultatoriu, — prin urmare lumea pote se scia prea bine, ce s'a lgiferatu acolo intre marginile autonomiei besericesci in cinci dille, căte diece ore pre di, in comisiuni si in siedintie plenarie. S'a luatu la revisiune exacta, s'a emendat si uneori amplificatu proiectele datu in discussiune de cătra capulu acestei bes. Consultatiunile si desbaterile au decursu cu multa moderatiune, éra difficultati au intempiatu aprópe numai in acelle casuri, in care la unii mirenii se simtiá tare lips'a scientiei dreptului canoniu, si a istoriei nostre besericesci vechie si noue. Numai *statutulu* séu normativu pentru *provinci'a* archidiecesana nu s'a potutu intocmai, din cauza, că acesta lucrare nu cadea in competenti'a acestei adunari. Tote celalalte lucrari, care, sunt effluxulu autonomiei recunoscute si priu legile civili alle Transilvaniei, vechie si noue, s'a terminat, desbatutu si adoptat in patru comisiuni si in siesse siedintie plenarie cu diligentia si perseverantia demna de recunoscintia poporului de religiunea gr. catholica. In decursulu desbaterilor s'a luatu in consideratiune tote impregiurările, starea intel lectuale, morale si materiale a clerului si a poporului, starea scolelor, fundatiunile, necessitatea forte urgente de a inflintá fonduri noue, in data ce voru functiona organele administrative prevedute in regulamentele, care se votare. Veniturile stolare s'a regulat de nou asiă, in cătu preste taxele fiesate se

nu pota trece preutii, sub pedepsa, éra de la poporu se fia executabili chiaru cu ajutoriulu auctoritatilor politice. Pentru administrarea botezulu si a marturisirei se nu cutedie a pretende nici-unu prentu nimicu, că nu cumu-va prin refusare sè se periclitide sufletele. Asiă numita portiune canonica séu competentia a parochului in fia-care parochia matre e fixata mai de multu la 32 jugere catastrali. Venitulu cellu mai micu allu unui prentu nu va poté fi sub 315 florini, cifra fixata prin rescripte imperatesci mai de inainte. Comun'a care nu va asse-urá nici maracu acesta subsistentia forte modesta, va romané filia si se va incorpora la alt'a, pre langa conditiuni puse in regulamentu. Assemenea si cu scolele. Comun'a care nu-si pota tiené scola propria, este obligata a se confederá cu alt'a vecina.

Despre fonduri si mosie s'a potutu inereditati ori-cine, că veniturile aceloru-a se administra exactu si rigorosu; ce folosu inse, că fondurile au apucat in saculu cellu desfundat allu statului, de la care nu le poti scote si care au ajunsu, că se le scada interesele la 3% (!!!) Informatiunile luate in sensul acestu-a despre fonduri au produsse preste totu impressiunile celle mai doreroase. Dita-te tu mei frate, că nici cesa ce si tragea archierei de la gura, că se aiba ce lassá la cleru si la scole, nu mai este siguru! Asiă de ex. venitulu total de la fondurile remase de episcopulu Ioanu Bobu (in 1830) ar trebui se fia de 30,000 florini pre annu; dera statulu prin desperatele selle operatiuni lu devalvă la 24,000, apoi mai apuca si „pentru manipulatiune” côte 1200 fl pre fia-care annu.

Intr'aceea sè nu ne demitemu in detaliuri asiă rapsodice, că nu vomu folosi multu cu elle, ci publiculu sè aiba patientia pana ce se voru tipari tote actele acestui *congressu* memorabile, éra pana atunci sè nu sì pregete cei interessati a mai luá in mana incai *Actele si Fragmentele* publicate de dn. Cipariu, cumu si *Actele sinodale* tom, I. et II. de I. M. Moldovanu, apoi si dreptulu canoniu, de ex. despre dreptulu patronatului, de jure Placeti regii, despre drepturile episcopilor etc.

Unulu din diariale nostre este desfultu de afabile că se spuna, ca Preas. Sa parintele metropolitu „se justifică, pentru-ca nu a potutu pana acum se puna beserică greco-catholica in complet'a folosintia a drepturilor si institutiunilor selle sinodale.”

Nu prea scimu ce definitiune dau jurisconsultii moderni terminului Justificare, atât'a inse totu scimu, că multiamita lui Ddieu, archiepiscopulu actual de Alba-Iuli'a nu are a se justifică pentru nici-o fapta a sa, că du sciu de ce delictu, si cu atâtua mai pucinu a se justifică, pentru că in cursu de siesse anni ai pastoriei selle in archidiecesea sa, nici chiaru ajutatu de cleru si de mirenii (1871), nu a potutu se sparga prin tote acelle pedece, pre care in treculu de alti 160 de anni nu au fostu in stare sè le delature pre decessorii sei nici chiaru cu sacrificarea positiunei loru, ei redu-si la necessitatea de a revindicá din drepturi, totu numai unulu căte unulu, successive, in cursu de diecimi de anni, pre călli diverse, precum se intempla acesta totu-deaun'a si ori-unde domină séu absolutismulu puru, séu despoticismulu constitutionale. Ecca pentru ce, expressiunea susu atinsa a produsu in Blasiu resimtiu dorerosu. Archiepiscopulu nu s'a justificatu, ci a comuniciat adunarei, a informatu pre adunare, pre fiif sei sufletesci, acum'a ca si in congressulu din 1873, despre pasii facuti la potestatea statului cu tota perseverantia, pentru că aceea se recunoscă besericiei gr. cath. dreptulu seu de a se organizá si a se representá pre sene-si in affacerile selle exterioare prin unu congressu provincial compus din clerici $\frac{1}{3}$ si mirenii $\frac{2}{3}$.

Intr'aceea, pentru că se cunoscem u mai de aproape *informatiunile* date de cătra archiepiscopulu si metropolitulu de Alba-Iuli'a, reproducem aici assenti'a cuventului seu de deschidere, pronunciatu Miercuri in 16/3 Juniu a. c.

„Religiunea preste totu au ajunsu tempuri grele; ea are trebuintia de concentrarea tuturor elementelor spre a se apară. Gr. catholice nu au potutu desvoltá pana aci activitatea in tòte directiunile; — ei inse totu au facutu atât'a, cătu li a fostu posibile dupa impregiurari. — Cei cari au condusse affacerile spirituale in beserică nostra, nu s'au retrassu de buna voe de preterrenul activitatii si allu luptelor. — In cătu pentru mine (metropolitulu), de candu pastorescu, nu am incetatu a luerá cu tota energi'a spre ajungerea scopurilor noastre divine. Am lucratu pentru că cuveninu lui Ddieu sè prinda radecine, că sacrele institutiuni sè fia consolidate că cultur'a poporulu sè faca propresse. Pana la ce mesura s'a potutu resolve problem'a, se pote vedé din faptele co aplinite. S'a luatu diverse measure administrative, am facutu si visitatiuni canonice in mai multu de 100 parochie.

Cu respectu la vieti'a constitutio nala in beserică, in an. 1869 am tie nutu sinodu besericescu pentru regula rea affacerilor administrative interne. In acellu-si anu am mersu la Rom'a, unde am aperatu disciplin'a si dreptu rile besericiei noastre cu energi'a si demnitate ce merita. In a. 1872 am avutu sinodu provincial (archierescu) totu pentru cause interne. In 1873 se tienu congressulu scolasticu. In a. 1874 regularam fundatiunile Siuludiane. Nu lipsiram a face passii necessari si pentru introducerea definitiva a organi smului constitutional in beserică. In 7 Sept. 1869 memorandu la ministeriulu cultelor. In 1 Maiu 1870 allu douilea memorandu. In 23 Maiu 1870 allu treilea facutu din partea consistoriului. In 14 Sept. alta representatiune la ministeriulu. In 13 et 14 Apr. 1871 memorandulu conferintie de la Alba-Iuli'a. In 1 Mart. 1872 éra-si memorandu. In 1 pana 4 Iuniu 1873 supplic'a congresului la prean. tronu in aceea-si cestiune. Dupa tote acestea nevediendu nici unu resul tutu, ve chiamaiu in adunarea acesta. Deci la lucru ve observu inse, că orice institutiune noua si-are patronii sei inse si inimici. Dorescu că se fumu cu buna sperare, inse si ingrigiti, deci ceru, că sè lucraru si cu moderatiune, si cu pruden tia etc. etc.“

Acestea sunt fape complinute si authentice. Acum'a se puna ori-cine man'a pre conscienti'a s'a si se spuna, deca ori-care altulu, intre conjuncturile de facia intre atâti inemici ai besericiei greco-catholice, — eu *mediul cele*, care stau la dispositiune, ar' fi fo stu in stare sè faca mai multu de cătu se facu in acesti 6 anni trecuti.

De vomu mai avé ce-va tempu, vomu mai relevá unele cestiuni, asupra carora se pare ca ar' dominá mare confusiune pre la noi. Intre acestea la locul antâiunii numim *sinodalitatea*, ca reia i se dau uneori definitiuni forte curiose.

(„Gaz. Tr.“)

Fagetu 21. Iuniu 1875.

„Perirea ta dia tine va fi Israile.“

Dreptulu de alegore libera, garantat u prin art. de lege 33. din an. 1874. ori cătu de aspre se fia dispusetiunile acestei legi in contra abusurilor si a pressiunilor of iciali, nici odata n'a fostu periclitatu asiă de tare in Cerculu electoralu allu Fagetului, că tocmai acum'a. Chiaru acci'a, cari prin pu setiunea loru oficala ar fi chiamati si ar avé datorintia a veghiá sè se puna capetu amagirilor si farade-logilor. s'a pusu in fruntea unei partide mica si neinsemnate si lucra pre facia cu tote mediuloclele nelegale intru acolo ca sè octroeze romanilor de candidatu detalu pre D. Ioane Pausz protonotariulu comitatului Carasi si eu nu me

potu mirá din destulu cum de nici D. Comit Supremu nici D. vice-comite, nici ministrul nu face chiaru nici unu pasiu pentru sustinerea si ascurarea dreptului de ale gare libera.

In fruntea acestei mici partide sta pre torulu Fagetului D. Fáry, care la confrinti'a Comitetului partidei numite liberale conchiamata prin parintele DSale pre du de eri, a ocupat presidiul fara nici o imputernicire ca diregatoriu politicu, si in parta activa la cortesirile ce se facu pentru neamulu seu Pausz, de si Dsa pretore n'are dreptu de votare in cerculu Fagetului.

Allu doilea conducatoriu si cortesiu est D. Aloisiu Popp subjude reg. caro crede in avé dreptu a se indeartă din cancellaria sa orieandu dupa placu si a cortesi pre sa sub actoritatea sa de judecatoriu, de si pe mes'a DSale zacu o multime de acte restante — Nici ca vre se scie deordinatiunea si mai noua a ministrului de justitia, care opresee deregatorilor de la justitia orice amestecu in afacerile electorale. Elu crede că elu este legea si totu insulu are sè fac precum elu dictaza. S'a si facutu pana acu aretare in contra lui la ministrulu de justitia dar' totu indesiertu incătu daca va incetá cu pressiunile, negre-itu voru in má alte arestari

Allu treilea este D. postmaisteru Al Szokoly, care chiaru acuma fu namit u de comisariu catastralu prin influinta unui domn mare din Pest'a, la noi prea bine cunoscutu, de siguru numai din indemnitatea că DSa sè capete voia a face cortesiu D. Pausz, care este ruda deaproape cu mentionatul domn poternicu din Pest'a.

Allu patrulea este ca a cincea róta Iococia, protopresviterulu rom. nu: Atanasiu Ioanovics, pre care tota lumea romana cunoscă prea bine de unu belitoriu neasemnatu allu preotilor si alla poporului nostru romanu, de si nu potu pricepe cum acesta sunt parinti a potutu fi inscris in lista alegatorilor, candu in contra DSale in cursu mai multe procese criminale.

Protopresviterulu, acestu cameleonu politice in vremile de mai nainte, candu procesele sale criminale erau la Sedri'a comitatens, facă pre infocatulu deákistu, dat in data ce domnii de la comitatul l'au facut scapatu aicea si unele procese s'au predat la consistoriulu de la Caransebesiv, ér' atele s'au subternutu congressului national — si-a intorsu mantéua pre dosu si s'a facutu cellu mai mare nationalistu inmatcatu, ne-a condusse de dôna-ori la un dealegeri sub stégulu lui Mocioni, care si candidatul partidei nationale opositioni si éca acum Dsa dimpreuna cu preotii Mihail Barboni, Sudrisianu, Emanuil, Borlovici, Ienchi, si cu invetiatorii: Mustetiu, Andriescu, Radulovics si Cadariu, toti membrii partidei nationale au trecutu in castrele contrarie sub steagulu Dlui Pausz din unică causa, căci pote si acesti domni vestiti, va fi avendu d'a impactă unele lucruri pre Comitat si pre la Tribunalu, si credu si in atotupintia candidatului loru.

Acstia sunt nesdravenii, cari si luatul lumea in capu pentru de a ajuta la vinding pre D. Ioan Pausz.

Si seiti dvóstra cine este acelu Pausz pentru care se sufalcara numit domni?

Éra cine este: D. Pausz in totu comitatulu Carasiul care nameri o majoritate de 90% de mani, este cunoscutu de cellu mai mare dinisimunu si dechiarat inimicu alla romanilor. DSa nici chiaru acuma candu cersies gratia si votulu romanilor, nu face taini din politica sa dusimano, ma spune apăratu, că da-a i ar sta in potere, ar lasa se-i spendire pre toti romanii. DSa este un omu de o natura nefericita si spuibera incătu adesoari nu potu si stapanulu pasi nilorul sale infuriate, chiaru si mai adanadi s'a arretat atâtua de brutalu, cătu si s'a rusinat a bate su carbaciul prezentarea romana pentru care fapta Dsa este trasu la Tribunalu. Acestu domnul tezú si pasia turcescu de alta parte nu vede capulu de datorile celor multe patru cari neintreruptu i se facu esecutum judicatoriesci, incătu adi-mane va trebui

e de se hida concursulu asupra densului. — Noi romani binoștitori, — cari, nu ne-am lapedat de poporul romanu nici nu voim a-lu insidă, că și protopopulu și satelitii sei — declarăm frânc și resolutu, că n'avem, nu potem avé nici o incredere in D. Pausz; nu: că-ci este inimicu de morte allu nostru și ca atare nici candu nu va poté reprezentă interesele acestui cercu romanescu nu cunosc, ori nu va vrea se cunoscă durerile noastre alle romanilor cu atâtua mai putieni si va redică cuventul in interesul poporului; Nu vremu sè scim de ellu nimica, că-ci scopulu DSale nu este altul, decât — precum audim, că se iaudă — prin referintie salle de consâgenu cu domnulu celu mare din Pest'a a ajunge de comite supremu in Comitatul Carasiului, si apoi — a batujocuri si a asupri pre poporul romanu dupa placu sub titlu de „libertate constitutională.“ Cea mai mare rusine ar fi pontru noi romani, daca am lasă, ca D. Pausz sè fie si mai mare și ciu asupra capului nostru de cătu ce este asta-di. Noa ni trebuie unu barbatu seriosu si asiadiatu, sangre din sangele nostru si trupu din trupulu nostru, care ni cunoscă necasurile, si va avé si taria barbatesca d'a luptă pentru bunulu poporului romanu. Nu ni trebuie nici spulberatu nici ingropatu in datorii, cu atâtua mai putieni unu omu brutalu, fara morală, si juratu inimicu allu nostru.

Respunda inaintea lui Ddieu si a omenitoru, cu conscientia loru acel preotu cari prin candidarea lui Pausz infigu cutitulu fara nici o mila in inim'a romanului.

Ferescă-ne Deliu de astfelu de luminiatori si conducatori ai poporului.

Romaniloru: grigiti bine ce faceti si cum faceti. Nu credi promisiuniloru, cu cari ve imbeța protopresviterulu si satelitii sei. Ori nu v'ati convinsu inca din destulu, că protopopulu in tota vietă lui a luerat numai pentru pusunariulu său. Acest'a i-a fostu totdeauna, naționalitatea, politică si — moralea; acest'a este si acuma, si are sperantia că cu ajutoriulu nouului seu protectoru va scapă de procesele criminale si nu vede, că de aceste nici chiaru protectorulu seu nu poate scapă.

Perirea ta din tine va fi Israile!
Unu preotu romanu.

Seini 26 Iun. 1875

Stimate Dle Redactoru! Din telegramă tramsa in 16 lunei cur. din Seini, o lucru cunoscute, cum ca in 15 lunei cur. Dl. Iosifu Vulcanu fu candidat in cercu Carasiului, — prin urmare luară căti-va cu dinsulu lumea in capu, si pornila prin uncle comunitati romane recommandandu-lu cu tota caldur'a alegatorilor — si pre cum sciu de la unu amicu allu meu-forte bine a fostu primitu — din ce au si vestitu conferintia cercuale pre 20 lunei cur. la Tataresci, — unde sub presintia Dlui Mitru Popu de Homorode s'au adunatu aproape 200 alegatori parte mare din poporu — unde Dl. Iosifu Vulcanu fu éra de nou candidat de toti cei adunati, — una singura poftă avure poporulu, — ce o si ceru de la candidatulu seu, cum că sè-si des cuventulu de onore „că de la candidatura nici candu nu va renunciă“, — ce Dlu Vulcanu cu vorbe forte caldur'o li-o si dede, — la ce alegatori, cu toti numerosii Preuti de facia — vicissim dedera cuventulu de onore, — cumca toti voru votă pentru dinsulu si intre marginile legii cătu de numerosi alegatori voru castigă pre sam'a lui, si asiă cu toti inducite că li-au successu odata a poté capetă unu barbatu dupa poft' loru cu cea mai mare bucuria eră că sè plece către casa, candu că din nouri cade intre ei Dl. Iuanu Clintocu archivariulu opisopescu de Oradea-mare — care indata cu o falca in ceriu si cu alt'a in pamentu provocandu-se nu numai la ordinatiunea opisopescu, — ci si la auctoritatea Comitetului supremu (Vo assecurediu Stimate Dle Red. cumca Supr. Comite nu se mesteca in lucrurile acestea si forte bine eră de nu se pomenă că-ci cu acesta Dl. Clintocu si-arrelă imaturitatea) poftă de la preuti că sè revoce candidatur'a Dlu Vulcanu, — si sè can-

dideze pre Dl. Iustinu Popfiu (totu asiă bravu siu allu natiunei ca si Dl. Vulcanu) — si ecca preutii retrassera umai decât cuventulu do onore ce lu dedosse, — inse poporulu remase langa Vulcanu pentru ca si dedosse cuventulu, — Dl. Vulcanu inca cu tote că fu provocat prin solulu Clintocu nu numai că nu renunciă de la candidatura — ci declară că de va remané fora de unu votu, totu-si de la candidatura nu va recede. Acestu-a e caracteru barbatescu, bine au facutu si poporulu si D. Vulcanu.

De la 20 Iuniu se tienu conferintie posto conferintie in cercu Carasiului, ferbe cerculu cloctesce, dara Dnii Preuti nu siaducu aminte cum că in Seini insi-si au marturisit inantea adunarii cumca preutu sè nu se candidateze (că-ci si in conferintia de Seini fusesse vorba de Dlu Popfiu) că nu-lu va alege poporulu, cum e popa, — apoi sè fia cu buna sperantia, DDi preuti, si sè lucre din tote poterile ca se pota reessi cu candidatulu loru, — că-ci numai asiă voru documentă in antea lumei — cumca poporulu i asculta, i iubesce — si in tote suntu unu sufletu si unu trupu.

Petreane.

Seini, 26. Jun. 1875

(*Interpellatiunii.*) I. Fiindu-că eu su dedat u face interpellatiuni in unele cauze de interesu comună si mai cu sama Dlui protopopu allu Seiniloru *Giorgiu Muniu* asta-data éra-si veniu a iatrăba ore Dsa, că, dupa ce in parochior'a de Szamostelek de unu annu de dille lipscesc *Cantoru-Docente*, — are voia ca statiunea acest'a sè o implinesca cătu de currendu?

II. Assemenea in parochia de *Iosipu* unde fostulu *Cantoru-Docente au morit*, pare mi-se, inca in Februarie, a. c. si de la timpul acestu-a in numita parochia nu se tiene scola, are voia Dl. protop. G. M. ca sè se numesca unu invetiatoriu aptu? Fiindu-că statiunea acest'a nu e rea, ba chiaru bunișora, apoi implinirea sè o faca cătu de currendu, ca sè nu sufferia atâtua amaru de timpu crescerea filorul poporului, că de nu, atunci voiu provocă eu pre resp. senatul scol. ca sè-si plinesca detorintia.

III. Dv. Dle Protop. sunteti unu barbatu renomitu allu natiunei, cum de unele ca acestea, cari taia afundu in educatiunea poporului, le poteti sufferi, fiindu Dv. auctoritatea districtului, au dora voiti ca si in districtu toti preutii sè iee esemplu de la Dv. care in locu, in parochia de Seini, de trei (3) anni nu aveti invetiatoriu éra localitatea scolare semenă cu cotetele porciloru. Respundeti, rogu-ve Dle Protopopu, si la intrebarile acestea, si de veti poté correctu. Credeti-me cumca me voiu bucurá forte si de me va frige pisatulu la gura, — că-ci in cause de interesu comună, pisatulu DV. nu me arde, — dar ajunga acelula si altoru-a.

S. Stanu.

Romania.

In Buccuresci marele Collegiu electorale allesse in 10 Iuniu c. de metropolitul allu Moldovei si Sucevei pre Pr. S. Sa episcopulu de Argesiu *Iosifu* cu 140 din 180 voturi alle st. sinodu, alle senatului si camerei Romaniei.

Collegiulu eletorale primi cu aplausele celle mai simpatice alegerea unui archiereu atâtua de iubit si lumanat, totu-odata si că indoita proba de confirmarea unitatii Romaniei si a besericiei ei.

Nou alessulu metrop. Iosifu si priamatele Calinicu se imbraciara caldrosu inaintea collegiului electorale; apoi Pr. S. S. *Iosifu* descoperi recunoscintia sa pentru simpatia si increderea alegatorilor si la alegerea cu $2\frac{1}{2}$ anni inainte de episc. allu Argesiului si acun de metr. allu Moldovei si Sucevei, intr'unu discursu plinu de simtiamente nobile si idei inalte pentru concordia fratișca si moralea religioasa, cari voru ferrici viitorulu Romaniei.

Actu testamentariu

pentru

CONSTITUIREA UNUI FONDU SPECIALE

Destinat

La invetimentulu laicu si la acte de bine-facere.

II.

Fondul Seminariului Niphon n'am incetat d'a cugetă mai pucinu si la invetimentulu laicu. Dorintia statornica a susținutului meu era, sè potu totu de o data constituitu unu fondu special pentru instructiunea si formarea cetățenilor folositorii tierrei, din care, jumetate sè fie destinat la acte de bine-facere si ajutorie piose Besericelor si servitorilor loru. — Impregiurari inse, mai presusu de poterile melle impiedicandu-me necontentu, asta-di multumescu cellui a totu puternicu că a premissu sè indeplinește si acesta tainica jurintia a cugetului meu.

Ori-cătu s'ar face pentru luminarea poporului, nici o data nu va fi prea multu. Si saracii sunt si dinsii suspinul de dorere allu omenirii din care facem partea.

Sciu assemenea că potintiele mi sunt marginite si acestu slabu prinosu al unei lunge si sarguitore economie se va absorbe ca unu isvoru pucinu simtitu intr'unu mare si poternicu riu. Totu-si nu potu paresi mangaiarea d'a dice că in marginile putințiloru am cautat a-mi face dator'a. Candu chiaru ar trece nebogata in sema acesta duioasa ofranda ce depui pre altarulu Patriei si omeniriei suferinde, cugetulu mi-va remaine impacatu de ajunsu deca smerit'a mea fapta va servi de indemnă că altii in cristosu frati sè deplinăsca ceea ce eu am facuta ca simplu incepantu.

Punendu-mi deci că totu deaun'a credintia in Dumnedeu si parintiloru nostrii, cari ne a pastrat o lege si o tierra prin atatea grelle impregiurari si din adanculu inimii indreptandu-i smeritele roagaciuni, că sè-si reverse indurarea poste acestu sermanu si multu cercetatu pamantul allu Romaniei, dispunu cu tota suflătescă dragoste celle ce urmează:

I. Din propri'a si bun'a mea avere, spre indeplinirea susu arretatului meu scopu, constituitu in perpetuitate doue din proprietatile melle fonciari, mosi'a Chiajna din districtul Ilfov, plass'a Snagovului, si mosi'a Bascovenii de Josu, comun'a Galati, districtul Vlasc'a, plassa Glavaciocului, cari se voru cunoscă subtital genericu: Fondul de instructiune si ajutorie Niphon.

II. Jumetate din veniturile acestui fondu le destinu pentru invetimentulu laicu, éra cea alta jumetate pentru acte de bine-facere si ajutorie besericelor serace si servitorilor loru.

III. In cătu pentru invetimentulu laicu, pana la crescerea fondului, bursele ce destinu pentru liceele si gimnasiale din tierra se voru margini la numerul ce se va poté sustine cu summa de galbeni 60—70 de fiecare elevu pre annu.

IV. Aceste burse se destinu copiiloru sermanii, cari se voru distinge mai multu la invetitura inca din clasele primare si cari, pre langa fericite disponiuni si numele onorabile parintiloru, voru unu si o bona conduită recunoscuta. — Cursurile superioare voru fiabile speciale la studiulu sciintierulu essaete.

V. Rudele melle, de ori-ce gradu, voru fi preferite atâtua pentru bursele din tierra cătu si spre a fi tramsse in strainetate pentru intinderea si perfectionarea conociintelorloru.

VI. Pentru repartitia fondului de ajutorie a se va observa ca principiu următoarele:

a) Se va face de preferinta si intr'unu modu mai simtitoru, ajutorie mai intaiu rudenorii melle celloru sermane si impoverate de greutati; — in casu de maritisu a veri-uneia din ficele rudenorii acestoru-a. Administratorii fondului, potrivit cu positiunile familiei si trebuintia de facia, voru chibzu avendu in ajutoru cu summele necesarie.

b) Restul, bine cumpenit, se va intrebuinta in ajutorie altor sermani dintre straini (preferindu-se aci veduvele preotiloru

scapatati) precum si in cumpăratoru de carti odore bisericesci, vestimente sacre si aparatiuni pre la biserice fara midilice seu in nepotintia de a si-le procură numai cu ajutorul enoriașilor.

VII. Dorindu că acestu fondu sè nu aiba nici o inclinare cu fondurile Seminariului Niphon precum assemenea nici vre-unu amestecu, ori-cătu de parte, cu alte fonduri straine ce s'ar mai destină si de altii spre acestu sfersitu său cu fondurile publice de instructiune, ori de acte filantropice ale altor societati recomandu si prescriu ca regula nestramutata dumnealor Dimitrie Stefanopolu si nepotilor mei Ghitică Enescu si Alessandru Lazarescu, pre cari i instituiesc Administratori ai fondului acestui-a, precum sunt totu de o data numiti si Epitropi ai Seminariului Niphon, ca sè administre osebitu si in parte veniturile salle si sè faca a se tiené o comptabilitate anume pentru acestu scopu.

VIII. Nici o alta autoritate, ori-care ar fi, precum nimeni assemenea din cei ce reprezinta o ramura a poterii publice, fie districtuale, fie comunale, n'au dreptulu a se amestecă său interventi in nici unu modu si sub nici unu pretestu in lucrările si atributiunile acestei Administratiuni. Singuru in persoana Fratele in Cristosu Mitropolit allu Scaunului din Buccuresci, in allu carui-a caracteru si zelosa desinteresare mi-punu desaversită incredero si pre care lu rogu ferebinte, va essercită unu dreptu de supraveghiere spre a face sè se esecute intocmai si neclintite despositiile acestui asiediamentu, aducandu la timpu si la locu cu viiniosele observatiuni (de va fi casulu) fara inse a se amestecă in administratiune.

IX. Candu, ceea ce nu potu crede, guvernul seu ori-care potere publica, perdiendu din vedere scopul de folosu general si calcandu in picioare ori-ce sentiuementu de gratitudine pentru atâtea sargintie, va cugetă a se amestecă in affacerile administratiunii, ori va tinde a slabii acestu, a-lu modifică, a-lu preface, a-lu cotope cu altul seu in fine, a face ori-ce actu de natura a-i lovi independentu si a introduce amestecu strainu, atunci Administratorii susu aretatii, seu cei ce le voru luă locul dupa timpu, deca, dupa tote protestatiunile facute Domnitorului, poterii judecatoresci si corpuri legiuitorie, si dupa tōte cercările intrebuintate spre a tiené neatinse prerogativele acestui assiediamentu, voru vedé ca totulu este in desiertu remane atunci ca Dumnedeu sè judece si se resplatesca acelioru-a cari au voit si in nabuiesca invetiatur'a si luminarea poporului si au mersu pana sè rapescă si panea seraciloru.

X. La casu de morte, de nepotinti'a său alta impregiurare neprevedintia ce ar descomplecta numerul de trei allu Administratori ce amu instituitu atunci a-cellua seu acei-a din Administratorii remasi in fintia voru convoca, prin scirea fratelui in Cristosu Metropolit allu Scaunului din Buccuresci, pre corpulu professorale allu Seminariului Niphon, spre a alege dintr-o neamurile melle, fie ori-cătu de de parte, pre complinitorulu trebuinciosu, castrandu totu-dea-un'a pre cellu mai destotiusu si mai zelosu intr'acést'a. Totu astfelu se va urmă si in casulu candu, dupa timpu, n'ar mai exista nimeni din neamul meu si va trebui a recurge la straini.

XI. Décă din impregiurari neprevide, convocarea corpului professoral nu s'ar poté urmă de cătra administratorii remasi in fintia, atunci fratele in Cristosu Metropolit allu Scaunului din Buccuresci, o va face din propria-i initiativa si in celu mai scurtu timpu.

XII. Alegerile se voru urmă prin majoritatea voturilor alegatorilor presenti. Cei absenti au dreptul d'a-si exprime votul prin scriitori autentice speditate Rectorelor Seminariului cu trei dille inainte de alegere. — Unu processu verbal va constați numerul voturilor si resultatul operatiunilor. Candu s'ar dovedi că voturile celloru absenti ce puteau forma o alta majoritate, au fostu tainuite, se va procede la alta alegere, la cari nu voru mai poté luă parte cei dovediti uneltori de frauda.

XIII. Contestarile si cererile relative la dreptulu d'a fi alesu, voru fi cercetate si judecate de corpulu professorale inainte d'a procede de le operatiunea alegeri.

XIV. Economiele resultante din gradat'a admitere a elevilor, diferint'a in minus ce ar putea lassá bursele precum si ori ce alte prisose alle celorl-lalte capitole bugetari, capitalisandu-se, voru serv'i spre a cumpere alte proprietati mobiliare, apartinandu acestui fondu.

XV. Localulu Administratiunii va fi in cuprinsulu Seminariului, si in acelle-a-si camere cu alle cancellariei acestui-a.

XVI. Administratorii voru depune anualemente compturi de gestiune, cu dovedi in regula, cätra fratele in Cristosu Mitropolitul allu Scaunului din Bucuresci.

XVII. Fie-care administratore va beneficia de unu onorariu de lei 850 pre luna, care va fi maritu treptatu cu sporirea veniturilor fondului, fara ince a restringo celle-lalte alocatuni bugetari.

XVIII. Unu regulamenteu speciale va precisa in detaliu atributiunile administratorilor, in care se va inserie principiul unei proprii absolute pentru administratori d'a modificat fondurile imobiliare alle assiedimentului, ori d'a le preschimbă in altele seu d'a le prefase natur'a si situatiunea, sub nici nu motivu seu ori ce altu cuventu speciosu, dorint'a mea fiindu se remana astu-felu precum eu le am alesu.

XIX. Ori-care alta avere a mea, ne-regulata prin vr'unu osbitu actu, se va gasi la incetarea mea din vietia, este si remane considerata ca fondu atribuitu assiedimentului de facia.

XX. O summa de lei 1190, se va inscrie annualmente in budgetu pentru pomenirea mea si a neamului meu (dupa osebitul pomelnicu ce l'am trecutu intr'o anume condica subscrissa de mine), acest'a in perpetuitate si in totu-dea-un'a la diu'a Sambo-tei Mosiloru, candu se va impartii si milostenia pre la saraci.

XXI. Asiedimentulu de facia se va tipari intr'unu numeru indestulatioru de brosiure si se va publica indata dupa incetarea mea din vietia pentru o mai intinsa cuno-scentia.

Facutu in Bucuresci si subscrissu de mine insu-mi si investitu cu propriul meu sigillu Mitropolitau, in annulu 1874. lun'a Decembre in 9 dille.

(L. S.) (Semnatu)
Niphon Mitropolitu.

Vienn'a, in 22 Iuniu 1875.

Stimato Domnule Redatoru! Ve rogàmu se binevoiti o publica in pretiuitulu D. Vostre diuariu urmatorie:

Cu privire la correspondent'a anonyma publicata in Nr. 44 a „Telegrafului Romanu“ sub firm'a de „Unu student romau din Vienn'a, prin carea se incérea a se detrage din valoare telegrammei adressate conferintei nationale din Sabiu din 23 Maiu, a. c. — sustienendu-se, sà acea telegramma ar fi fostu tramsisa numai de vre-o căti-va tech-nici si medicinisti din Transilvani'a — subscrissi in urm'a inpoternicirei ce avemu venimus a dechiará, ca suntemu in positiune de a documenta contrariulu, si prin urmare, ca acellei telegramme cu totu dreptulu-i sa datu subscirerea de „Studentii romani din Vienn'a.“ Inse acest'a numai atunci ne sim-tim obligati a o face, candu vomu scì ca „anonimul“ este Studentu romanu din Vienn'a; ca-e noi dupa cum eunoscemu carac-terulu si onorabilitate studentilor Viennesi-tare dubitamu ca acelu anonim se fi unulu din mediulocul nostru, seu deca totu-si s'ar afila unu atare individu in tre studentii din Vienn'a, — atunci deca este omu de onore si consciu assertiunilor salte — acceptam ca va essi cu numele intregu la lumina si-va apera cu vizirulu deschisul dreptulu ce si-lu tiene atacatu.

La din contra privim intreg'a acea correspondentia anonyma de o manopera ten-dentiosa si reutatiosa.

Dr. I. Popu Med. Dr. I. Hosanu din Bucerdeia Vinosa din Sioimosiu in Transilvania Ungaria.

Nicolau Fagarasianu stud. tehn. din Dra-gosiu in Train'a.

Gher'l'a, 19. Junie.

Societatea nostra litteraria-basericesca „Alexi-Sincaiana“ are datin'a ca totu la doi anni se deo la publicitate una relatara generala despre activitatea si progressul membrilor ei ordenari, precum si despre starea bibliotecii si a cassei, ca asi se con-vinka On. Publicu rom. dd. membrii fundatori si benefacatorii acestei societati, deca ea in adeveru progressedia s'au regresséa:

Allu treile Reportu generale

allu societatiei literarie-basericesci „Alexi-Sincaiane“, cu privire la activitatea si administrazionea ei de la allu doile reportu generale, publicatu in 29. Maiu 1873. pana in presente. 19. Juniu 1875.

Membrii ordenari ai acestei societati au tenu in decursulu acestoru doi anni 38 de sedintia dintre cari 33 au fostu ordinarie si 5 estraordinarie.

Activitatea membrilor, desvoltata in decursulu acestoru sedintie afara de dechiamatiuni, alesse din cei mai renumiti poeti nationali si dechiamate de cätra membrui ordinari ai societatiei, — se cuprinde in urmatoriele elaborate, dintre cari celle mai multe s'au descrise si in Organulu societati „Steu'a Marei.“

a) *Dissertationi basericesci, istorice, na-tionali, politice, limbistice, schitie scurte si alte opuri originali:*

„Superbi“ de S. Onighi, „Poterea sciintie“ „Unde e fericirea“ „Doue doruri“ (schitia) „Ce-va din vieti a poporului“ „Eti-chet“ „Lexiconu de conversatiune dupa moda vechia si noua“ „Refugiu“ „Venitoriul“ (schitia) „Sciintia si fericirea“ 3/15 Maiu (disserr. in sed. estraord. din 3/15 Maiu a. c.) — de Ioane Popiliu „Cu-ventu de deschidere la sed. a IV. ord. din 1874“ „Romani din 4 unghiuri“ (discursu cettit in sed. 2/15 Maiu 1874) de Ioanu Dorosiu, „Operatiunile strategice a prefec-tului erou Avranu Iancu in lupta pentru libertate din 1848“ „Europ'a in facia des-legarei cestiuori orientali“ de Mich. Popu „Prin ce pot deveni natiunea nostra glo-rios“ „O privire fugitiva asupra secului modern si asupra meritului si demeritului acestui-a in genere si in specie relativ la natiunea rom.“ „O privire fugitiva asupra faselor, prin cari au trecutu natiunea no-stra rom. din regatulu de sub coron'a lui Stefanu de la colonisarea ei pana la an. 1848“ „Amali'a“ (nov. orig.) de Joann Marchesiu, „Sciintia: poterea si necessitatea ei“ de Ioanu Bulbucu. „Discursu tienutu 3/15 Maiu 1874“ de Dr. V. Lucaciu. „Tricolorul rom.“ de Teodoru Margineanu. „Cum au fostu conditiunile si promisiunile v. assediamentu.“ „Cuventu funebrau pentru cele-brarea parastasului lui Andrei Muresianu“ „Lips'a si poterea educatiunei cu privire la poporul nostru“ de Auxentiu Muresianu. „Discursu cu occasiunea ocuparei scaunului presidialu“. „Discursu cu o easiunea deschiderei sedintei estraordinarie din 3/15 Maiu a. c. de Ioanu Cupcea. „Mesurarea tempului“ de Aug. Mertiariu. „Predica pen-tru Dom. a XXXIII. dupa Rosalie“ de Clemente Popu. „Ideea fericirei“ de Pompeiu Muresianu. „Cuventu funebrau la immor-talarea fericitului confrate si amicu Vasiliu Ortianu“. „Pretilu limbei nationale“ (disserr. in sed. din 3/15 Maiu a. c.). — „Spini si rose“ (narratiune morale). „Pre-dica pentru Domenica I. dupa Botezu“ de Silviu Sohorca. „Cum trebue se declamam“ (schitia retorica) „Ceremonie de immor-talare“ de Andrei Centea.

b) Poesie:

„Sovenire din Ardealu“, „Avim'a mea“, „Ern'a“, „Epigramme“, de Ioanu Popiliu. „Mare esti Domne“, „La fratii mei Romani“ de Silviu C. Sohorca. „Imenul lui Traianu“ (ballada) „Orfan'a din gentea latina“ (bal.) de Mich. Popu. „Cresu si Solonu“ de Laz. Papu. „Cätra mam'a mea trista“, „Asiu dor“ de Samsonu Onighi. „Frundia verde“, „Vocea doroseri“, „Domni'a intunecului“, „Geniulu bunu“ (dechiamata in sed. estr. din 3/15 Maiu a. c.), „Epigramma“, de Teod. Margineanu.

c) Tradnceri si culegeri de sententie si as-semeneri classice din autori vari:

„Spieuri“, de Tiberiu Gaclu: „Faptele

indurarei“, „Libertatea“, „Foricirea“, „Ami-cetia“, „Catolicismulu“ (din descrierile morali alle teol. din Tiravii'a) „Urmele san-gerose“ (nov.) de Ioane Marchesiu; „Nop-tile st. Bugustiu“ (continuare din annii tre-cuti) de I. Bulbucu; „Sententie de auru“, „Sententie din autorii classici, de Ionu Po-pilu; „A dou'a casatoria“ (nov. francesa) „Assemeneri aplecavere la predica“, „Diceri de auru“, „Rogatiunea unui picuru de roua“ (allegoria) de Silviu Sohorca: „Epistol'a unei mame despre ultimele momente a fici selle poetrice“ (religiosa-moral) de Aux. Muresianu; „Din dicerile unor scriitori mai renumiti“, „Resbunarea crestinesca“, „Ce pot suferi o mama“ de Clemente Popu; „Nunt'a la Romani“, „Cersitoriu orbu“ de Ionu Cupcea; „O scena din resbelulu fran-ceso-europeannu“ de M. Popu.

d) Opulu de predice pentru tote Domi-necele de preste annu, suscepetu spre lu-crare inca de cätra cei dantaiu membri ai acestei societati, cu finirea acestui annu sco-lastecu este completat si inaintat spre re-vedere aprobat la Vener. Ordenariatu.

Speram, ca cu inceputulu annului ve-nitoriu scolasticu vomu fi in placut'a puse-tiune de a escrie annunciu de prenumera-tiune la acestu opu. — Dupa edarea ace-stui tomu de predice, societatea are de cu-gecu se elucru allu doile tomu, ce are se cu-prendia predice pentru tote serbatorile de preste annu. Inceputulu e facutu, ca-ci un'a parte din aceste predice sunt lucrate si cri-tisate de cätra comitetulu revisoriu, era cel-lealte se voru suscepere spre lucrare de cätra membrui societatichi indata dupa edarea to-mului I.

Membrii comitetului revisoriu pentru critisarea predicelor incuse pentru aceste opuri in acestu annu a constatut din urmatorii membri: Christofor Turturianu, A. Muresianu, Silviu Sohorca, Georgiu Podin'a, Iuliu Dobosiu, August. Mertiariu, L. Rausu, Aless. Popu, Teodoru Margineanu. — Organulu societati „Steu'a Marei“, care in acestu annu a essit'u regulat in tota septeman'a, a fostu redigiatu de unu comi-tetu constatatoriu din urmatorii 5 membri: Ioanu Marchesiu Clem. Popu, I. Papiliu, M. Popu Pompeiu Muresianu; era scriitori edi-tori acestei foie in annulu acestu-a au fostu: Georgiu Filipu si Alessandru Popu, cari prin diligint'a ce au manifestat-o intru deserierea acestui organu, au facutu o placere deosebita societatii.

II. Societatea nostra, in vigorea §-loru din statutele ei, consta din membri ordenari, cari sunt numai alumni seminariiali; din membrii fondatori, cari solvescu odata pentru totudeun'a 10 fl. v. a., si din membri binefacutori, cari se destinge facia cu societates prin ori-ce felu de donatiuni.

Membrii ordenari in acestu annu au fo-stu de toti 64.

1. Membri fondatori in decursulu ace-storu doi anni nu s'au inscissu.

2. Membri benefacutori, cari au donatu societati bani, carti, si diurnale sunt urma-toi:

a) cu bani: On. D. Stefanu Achimu 21 fl. v. a.

b) cu carti: DDi Georghi Baritiu Timotea Cipariu, Dr. Anatasiu Fetu, Ladis. Vaid'a, Mich. Nagy can. Dr. Ioanu Ratiu prof. de s. Th. I. M. Moldovanu prof. gim. Titu Liviu Maiorescu ministru cultelor in Rom., Justinu Popescu prof. Inocentiu Moise archim. in Husii Rom., Societatea pentru invetitura poporului in Bucuresci, Petru Branu protop. si prof. Simionu Hortopanu propriet. Meletiu Drehiciu, protopresb. Demmetriu Dragosiu capel. Alessandru Bene Societatea academicu rom. din Bucuresci, Dr. Julie Dragosiu, Georghi Pascu pref. sem., Alessandru Micu prof. Ioanu Ivasco, Ioanu Marchesiu theor. Gabrielu Sabou theor. Eugeniu Sabinau Ioanu Papu, Anani'a Hossu theor. Ioanu Pepiliu theor. Simionu Fl. Marian; de la fericitulu prof. de st. Theologia si conducerioru allu acestei societati ni-a remas ca suveniru 22 de opuri.

c) Cu diurnale: d. d. redactori din colo-de Carpati de la diariile: „Trompetta Car-patilor“, „Convorbiri literarie“, „Revista Con-temporana“, „Foi'a Familie“, „Reforma“, „Durabana“, „Buciumulu romanu“, „Revista scientifica“ (in anulu trecutu: Cemanato-

riu“ si „Viitorulu“) din cõce de Carpati „Transilvania“, „Albin'a“, Gur'a Satului“ „Federatinea“, „Economulu“ si „Priculiculu.“

III. Dupa cumu se constatéza din re-portul comissionei esmisse pentru cerceta-tarea bibliotecii si a archivei, — bibliotec'a contine de presente 423 de opuri in 477 to-muri (494 vol.)

Precum se vede bibliotec'a societatii de la ultimulu reportu publicu a crescutu cu unu numeru considerabil de carti, parte cumperate pre spesele societatii. Diurnale in acestu anu societatea a avutu de tote 20.

IV. Starcia cassci Societatea dispune pre-ste o summa de bani de 533 fl. 47., din carea o parte insemnata se afla in obligatiuni valide, date spre fruptificare pre la membrui ordenari, era o parte se afla depusa in ba-nijigata la cassariulu societati.

V. Nou'a constituire a societatiei pentru annulu scolastecu venitoriu.

In 10 Juniu, a. c. toti membrii in frunte cu Cl. D. Conducatoriu Atanasiu Demianu prof. de st. Th., s'au intrunitu in un'a sie-dintia, convocata anume spre acestu scopu.

Inainte de a-se purcede la nou'a alegere a oficialilor presiedintele fungente I. Cupcea, luandu cuventul si multiamindu societati, in numele seu si acellor i alti oficiali prin nesec cuvinte meduse si binesimtite pentru incederea ce li s'au datu, — de-punu mandatelo paresindu siacare locul in-tre vivatele membrilor.

Conducatoriu esprime fostilor offi-ciali in numele societatii cea mai viua comp-lacere pentru esactitatea, ce au manife-statut toti in ducerea officialor loru.

Dupa acea se intoneaza decatru intrega adunarea cu multa pietate „Imperate ce-restu.“

Se alege o comissione pentru scrati-nu billelor si unu notariu *ad hoc*.

Conducatoriu pune la ordine alegerea presiedintelui, carea conformu §-lui 6 din statute se face prin votu secretu.

Din 59 membri presenti au votat 58.

Cercandu-se resultatulu votisarei s'a af-flatu egalitate de voturi, obtienendu Silviu Sohorca 29, era Aux. Muresianu inca 29 de voturi, ambii theologi de annulu aliu III-le.

Conducatoriu inainte de tote si-espri-me parerea de bine pentru purcederea ma-tura a membrilor laudandu-i, ca s'au gru-patu cu voturile loru pre langa doi individi, cari pentru zelulu si activitatea loru au bine meritatu intru inaintarea si infloriea acestui societati; dechiară apoi, ca unicul medi-locu, prin care s'ar pute ajunge la unu re-sultatul nesgomotosu e; tragerea sorteii intre acesti doi.

Intra aceea intra in sal'a adunarei supraveghitoriu societati Rass. de Deme-triu Corianu, canoniciu si Rectorul semin-, intre colo mai caldurose vivate, care inco-noscientiatu fiindu de rar'a coincidentia inca recomenda tragerei sortii. — Sortea cadiu pre Silviu B. Sohorca.

Do vicepres. Ioanu Popiliu, teol. de an. II.

De notariu curesp. A. Centea teol. de an. I.

De notariu siedintilor Pompeiu Mure-sianu teol. de an. I.

De cassariu Ios. Filipanu teol. de an. III.

De bibliotecariu Aug. Mertiariu teol. de an. II.

De controlorul Geogiu Filipu teol. de an. I.

De archivariu Pop. Gaciu teol. de an. I.

Astfelu se termina constituirea nouui officiu in cea mai deplina armonia.

Conducatoriu tienendu o vorbire scurta in care si manistéza complacerea pentru ar-monia observata, rodica siedint'a si depar-tandu-se impreuna cu Rdss. D. supravighi-atoriu, chorul intona „multi anni!“

Primesca tributelo nostre de multiemita si recunoscientia toti acei d. d. Redactori, autori si donatori enumerati in punctu II sub literalu a. b. c., cari, au avutu bunetea de a ne gratificá pre sema societati cäte-una exemplariu, — din diuarile ce redi-

Supplement la nr. 44 allu „Federat.“
cursulu an. 1875.

géza; din opurile ce au edat seau possiedut; fi securi toti benefactorii societății noastre, că noi le pastrăm cele mai sincere și viue espreșunile de stima și recunoșcientia și că ajutoriul lor materialu seau spiritualu *lu vomă folosi că unu firu ussiliaru* pentru a tinde cătu mai iute către lumanul salutarul allu perfectionarei.

In numele societatii „Alexei-Sincaiane“:
Silviu B. Sohorcă Pompeiu Muresianu
presedinte not. sied.
Andrei Cantea not. corresp.

De la Academia ungurescă.

Siedintă a clasei (secțiunii) limbistice-belletristice tienuta la 21. Iunie, a. c.

Sunt aproape una milie de anni de candu Magiarii si Romanii se affla in contactu neintreruptu si una parte considerabile (ca la 3 milioane) a natiunei romane vietuesce impreuna cu natiunea magiara sub acelle-si legi, avendu aceea-si sorte politica cu magiarii de la descalcarea acestoru-a pana in dîlilele noastre. Este prenaturalu, că intre aceste doue popore se desvoltara cu timpul, in urmarea referintelor politice si *referintie socială*, cu a caror studiare inse preapucini literati s-au ocupatu. Precandu Romanii si Ungurii portau lupte crunte, candu intre sine, candu aliatii că Crestini, in contră Semilunei, istoriografi acelioru timpuri se occupau mai adese ori si de natiunea rom. dar cea mai mare parte (magiari si nemti) preoccupati, să nu dîcem orbi, de prejudetie si patime *nationali* si *mai alesu confessionali* au scrisu despre romani cu *malitia* si *egalisca ignoranti* a lor in celle romanesce. In timpurile mai noue asemene spectacol. Marile evenimente de la 1848/9. relativu la tristele si inversiunale lupte intre Romani si Unguri, istoriografi magiari le descriu cu condeialu incinsu in fieri si veninu, tratandu pre Romani, cum nu poate mai reu stapanulu pre sclavu, firese conformu injustei politice traditio-nali a Ungurilor facia de Romani. — Marea figura istorica a lui Nicolau Ursu, acestu vindice allu libertatii poporului contră tiranii brutali a aristocratiei, immortalisatu sub numele de *Horia*, seritorii magiari au tărâit o prin lutul passiunilor viles, caracterisandu-lu ca pre unu hotiu de codri.

Ce să mai dîcem, candu in deceniul trecutu, unu june literatu magiaru, Colomanu Thali (de origine greco-romana) occupandu-se de optu anni de dille cu istoria Racoltieselor, epocă a unghirii o considera ca un'a din celle mai frumose alle istoriei loru: „luptă pentru libertatea nationale a patriei“, — si cu tote că d'in numeratele documente i stetea la dispositiune d'in archiv'a statului, d'in bibliotecile familiei Károlyi si Erdődy, pre totu passulu ce facea inainte in cercetarile sale trebuia se dee de illustri generali si capitani romani de numeros'a si valoros'a oste romanescă adunata sub flamur'a libertatii, junele istoriografi să ferește totu-si ca de focu. nu a constată, ci chiaru si d'a luă celu pucinu notitia despre aceste adeveruri istorice. Ba neci dupa ce fu reflectatu, atât prin descoperirile Duii profess. I. S. Selagianu in „Federatiunea“ (1868) si prin sabrissulu, cu carele avu atunci câteva intrevederi si con-versare, nu s'au credutu detoriu adeverului istoricu nici missiunei sale de istoreografu, a rectifică seu numai a suplini ceea ce neglessesse. Apoi să ne mirămu că neincrederea domnesce si nu dispare d'intre Romani si magiari, candu acesta continua a se fomenta nu numai pre terrenulu politicu, ci si pre allu istoriei. Acătă trebue să incete, si

va invetă negressitu, că ci doue popore invecinate, cari vietuesc de unu mileniu in comerciu neintreruptu si au să vietuesca inca alte milenii, dupa ce se voru cunoscă mai de aproape, voru inventă a se si respectă si stimă imprumutatu. Missiunea diplomatilor politiciloru, publicistiloru, si *mai alesu a literatiloru* de ambele părți, este d'a mediulocă acesta apropriare.

Numai orbi a cea mai profunda si malită a cea mai affrenata pot consiliu, că aceste doue popore să continue o viață indusmanita, că-ci numai orbulu nu vede si inreumatitulu nu vre se recunoșca interesele vitali ce legă si trebuie să unescă aceste doue eleminte vigozose, alle caror viitoru, mai ferice decât in trecutu, depinde mare parte de la intelleptiunea corifeiloru in politica si in sciintia a ambeloru natiuni. De aceea cu placere vomu înregistră ori ce passu de apropriare, fia pre terrenulu politicu, fia pre vastulu campu allu sciintielor, menite in prim'a linia a mediulocă dorită reconciliare.

Unu faptu, la parere de mica insenitate, dar' că una simptoma de apropriare *prin cunoscintă imprumutată*, cu placere înregistră adi. Unu june literatu unghiru, Antoniu Edelspacher, membru allu distinsei familie nobile Edelspacheriane d'in comitatulu Aradului (populos'a comunitate rom. *Simandulu*, eră in timpulu feudalismului împărțită intre doue familia, dupa cari se si numiă: Edelspacher si Cernoviciu-Simandu) se occupa de multi anni cu studiulu limbelor si intre acestea cu predilectiune de studiulu limbei romanesce, carea o cunoscă mai bine decât multi romani cu pretensiune de literati. Că studinte, la facultatea juridica de aici au ascultat doi anni prelectiunile d'in studiulu limbei si literatură prea pu-cini d'intre insi-si junii nostri romani documenteaza. Acestu eminențu june si-a terminat studiile academice cu inten-tiunea d'a se pregăti pentru carrieră diplomatică, pentru care, atât prin cunoscintiele sale, cătu si prin blandetă a caracterului, e deplinu calificat si merita ca să fia luat in consideratiune d'in partea regimului austro-ung. si a fi preferit altoru-a. candu se va suplini vre unu postu la consulatul gener. austro-ung. d'in Romani'a. — Am cunoscutu pre mai multi membri ai consulatului austr. la Buccuresci, dar d'in nenorocire reu alessi, pentru că unii sunt pucini calificati, altii era fără tote cunoscintă limbei si a natiunei rom. Asăd. e. costulu vice-consule Hengen-müller (care facea si pre consululu gen. in absență) cunoscă pot mai bine pre vechii Asteci d'in Peru'a si istoria loru, decât pre Romani si mai eră impregnat cu o buna dosa de prejudetie preconcepute in contră Rloru, a caror istoria si limba i erau terra incognita. Asemene tenerulu elevu consulare (in anni din urma vice-consule) Stackinger care abea terminandu studiile academice, fu numită fără a cunoscă cellu pucinu limba ori istoria Rloru,

Acestu teneru dovedea multă sem-tiu bunu si ecitate, potemu să spătia-patia pentru romani, dar cu anevoia va fi ceea ce trebue să fia unu organu aptu allu diplomatiei austro-ungurescă intre Romani, pricependu bine importantă missiunei sale.

Cetitorii nostri voru fi acceptandu reportulu academicu si ecea, noi lu regulamu cu politica, asăd. e, dar credurămu, că e la loculu seu, si nu poate face asta-data mai buna politica, decât a recomandă guvernului austro-ung. si particularmente literatilor Romani si magiari d'a starul in totu modulu si in tote referintele loru mai nainte de tote „a se cunoscă“ apoi respectarea si stimă reciproca va urmă de sine mai lesne, va urmă negressitu, ca resultatu allu reflessiunilor spiritului.

Acum trecemu la reportulu nostru premitindu si acă să observare, că deca ungurulu Antoniu Edelspacher, s'au ocupat de unu studiu ce asemene interesă pre unguri si romani, n'au lipituri neci romanulu, care s'au ocupat de studiulu limbei ung. dar suntemu sititi a constată, că studiulu acestui distinsu barbatu (Dl. Giorgiu Ioannovicu, fostu representante allu cercului elect. de Boccea-Bogdanu, in mai multe sesiuni alle camerei ung. si fostu secretarul de statu la ministeriulu cult. si instr. publ.) este pentru cestiuinea ce sulevară, sterile si am dori că Dl. Ioannovicu să aplice si să estinda in viitoru frumosele sale cunoscintie limbistice in directiunea indegetata mai susu.

Dl. Paula Hunfalvi (Hundsdorfer) pre-senta Tomulu 11 si fascior'a 1 a Tomului 12, d'in „impartesirile sale limbistice“ (Nyelvtudományi közmények) redactate de dsa d'in insarcinarea comisiunile limbistice a soc. acad. ung. — d'impreuna cu observatiunile sale relativu la cuprinsulu aceloru-a, — d'in cari impartesim urmatorile:

La 1868 principale Lucianu Bunaparte au edat cele 10 capitole prime alle Evangelii de la Mateiu in traductiune Obdorescu Ostiaca, compuse de Vologodski. Acestu-a e celu d'antău testu ostiacu intelligibile, căci testulu cantecelor addusse de Reguly era o carte cu siepte sigille, adica neintellesse, pentru că le lipsă chiaea. Prin urmare traducerea editiunii lui Luc. Bunaparte fu salutata cu bucuria si Dl. Hunfalvi potu preseptă operă sa „Limb'a ostiaca de la media-nopte pre bas'a traductiunilor si a vocabularului russo-ostiacu de Vologodski, cu privire atât la grammaticea limbă ostiace meridionali de Castrăna, precum si la vocabularul de cuvinte si cantecelor adunate de Reguly.“

trei lucrari de Dr. Mich. Ring, 1 Despre manuscritele Ca tulliane; 2.) despre codicele Orosianu d'in bibl. museului ung. si 3.) despre romanurile cele mai vechie grăcescă.

„Cei ce se occupa cu cercetarea istoriei esterne a limbă unghiru. — dice unu recensinte allu diariului „P. L.“ — va ceta cu placere dissertationea apparuta totu in aceasta Fase. de la Antoniu Edelspacher, intitulata „Eliminare romanescă in limbă ungurescă“ din care estragemu unele passagie. Formă fonetică a onorū cuvintelor ce limbă magiara le au imprumutat d'in cea romanesca, dovedesce că aceste — cu pucine exceptiuni — numai in timpurile cele mai noi au trecutu in limbă ungurescă. Aceste deduc-tiuni d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparintia frappante permite de o parte deductiunea d'in formă fonetică se adeveresc prin istoria limbă ungurescă. In limbă unghiră si d'in evulu mediu indesertu cercămu eleminte romanesce, cu tote că multe monuminte limbistice ungurescă in evulu mediu si-au originea in partile resaritene alle Ungariei, unde Ungurii si Romanii parte au locuescu impreuna (amestecati) parte au comerciu intre sine ba — Codicele de la Tatarsiu (Trotusiu) au fostu essaratu chiaru pre territoriulu Romaniei in Moldov'a. Acesta apparint

Curi'a reg. au fostu cu totulu 2840. d'in cari se aprobara 2002, se modifera 571, se annullara 571. si se respinsera 115.

(Furtuna straordenaria) Este unu ploile torrentiali, adese ori cu gradina, sunt la ordinea dillei mai in tota partile Europei. Budapest'a fu cercetata in sera de 26 Iunii, c. de o fortuna atat de veheminte catu meteoerologii inca numai arare ori au occasiune a insenmă assemene tempestate. Dupa 7 ore incepă a ploa de se parea că se repetesc diluviul, — de odata se redica unu orcan, nunciu infricosiatei grandine, carea cadiu in marimea nucelor devasandu semenaturale, viniele gradinile, si spargandu ferestrele. A p'a curgea valle pre stradele Budei, era siantinu dracului (unu riulotiu seccu, care numai d'in ploi torrentiali se adapta) esandandu derima case si alte zidiri. Multime de omeni se innecara in vallile celle adance d'intre muntii Budei si chiaru in ceteate, complesiti de apa in casile lor si pre stradele mai adunce. Daun'a este mare si pentru ajutoarea nefericitilor se aduna bani.

(Baterie a taraciloru par, Stelipi de lemn:) — Nu de multu timpu s'a introdus in Germnia unu nou modu, de a bate taraciei in pamantu, inventat de inginerul americanu Thomas Shaw. Ecca in scurtu in ce consta acesta innovatiune. Desupr'a taracului se assiedia unu cilindru fara fundu in interiorulu carui-a se misca berbecile cu care se lovesce taracul. Inainte de a da, se pune pre taracu o cartusia esplosibila, si apoi se dà drumulu berbecelui, care currendu produce esplosiunea cartusiei. Taracul este astfel, impinsu mai antaiu de berbec si apoi de esplosiunea cartusiei care, in acellu-a-si timpu, asverle si berbecile inderetur.

(S'în fuga incendiilor.) — Amană de incendiile care au fostu stinsa cu abur de apa.

Min'a de carbuni numita Wilkes bare Iron and coal company luasse focu si tote mediulocole, pentru a o stinge fura intrebuitate fara resultatu. Inginerul minoi, ne tinendu sema de criticile si glumele cameradiloru sei, astupă bine tote essile, si facu s'è se introduca in interiorulu minei o mare cantitate de abur. Dupa ce a continuatua acesta operatiune mai multe lune, deschise min'a si gasi că incendiul era cu totulu stinsu.

Nu se scie cu sigurantia care a fostu effectulu aburiloru in acestu casu; se crede numai că aburii, incaldindu atmosfera minoi, au facutu ca pressiunea in interiorulu

ei să fie ce-va mai mare de catu afara, si că prin urmare aerul esterioru, care alimentea incendiile si care, ori ce alte precautiuni s'aru fi luate, totu aru fi strabatutu in mina, nu a mai potutu strabate acum, si prin urmare lipsindu elementulu ce alimentea arderea, incendiul au incetat. (A perat. lega)

† (Necrologu) Domineca noptea (20 Jun. c.) au repausatu cu morte repentina Giorgiu Grabovschi, in etate de 59. anni D'insulu au fostu unul d'intre fruntașii comunitati bes. rom. g. o. din Pest'a, că comerciant era stimatu pentru semintu seu de dreptate. Grabovschi avea titlulu de cons. reg. au fostu representante cetateniescu, censoru la filial'a banci nat. si membru comitetului administrativ, la mai multe institute de creditu, assecuratiune, etc. D'insulu au lassatuo avere de 6—700,000, fl. si fiindca nu au fostu casatoritu, moscenitorulu testamentariu e frate-seu Augustu. La obduktiunea facuta alta di s'a constatat, că mordea subita i-a venit d'in largirea inimii. — Repausatulu au fostu aprope ruditu cu fericitudu metrop. Andreiu, si tineea multu la confessiunea sa, la nationa itate inse preapucinu. Fia-i tierin'a usiora!

Seiri mai noi si electrice.

Atena, 20. Jun. Faimele mai noi despre abdicarea regelui s'au desmintit in modu officiosu; Regelu prin intellektiunea (?) sa au scapatu tierri'a de o criza parlamentare. Guvernul lui Tricupis nu va permite influentiarea alegierilor si se spera că va pune tierri'a in stare normale.

Buccuresti, 20. Jun. Camer'a vota cu mare majoritate adress'a la cumentul tronului dupa proiectu. Guvernul a lege prin care urbei unu imprumutu de 8 milioane lei.

Brünn, 21. Jun. Adi deminetia 1740 de tiessatori intrebarea pre fabricanti, de voru s'è primesca tariffa normala? Refusandu-li-se, sistara lucrarea. De alt'mintrea domnese linisce.

Roma, 29. Iunii. Senatulu primi legea pentru legea pentru securitatea cu 66 voturi contr'a 29 v. Votarea fu secreta.

Buccuresti, 28. Iun. Camer'a incuiinti imprumutul de 8 millions ce vre se contracteze municipiulu Buccuresciloru.

London, 28. Iun. In camere Lordloru Lordulu Stratheben annuncia că va trage atentiuoa camerei a supra notei identice a Russiei Germaniei si Austro-Ungariei de la 20 octobre a. tr. adresata Portei si respon-

sulu acestoi-a de la 23 oct. a. a. si va cere comunicarea corr spundintielor guvernului An gliei cu cellesalta potori.

In camere deputatilor la interpellatiunea lui Buttler declara Bourke că guvernul nu se affla in positiune de a poti da desluclar despre situatiunea politica a Greciei, care nu se affla in stare exceptionale, neci inspira ingrigire.

Alessandr'a, 28. Iun. Ch-divulu (Vice-regele) inconjuratu de mini-tri si demnitarii tierrei assistandu multi ospeti inaugura cu solennitate nou'a curte judiciu. Ne appellu internationala.

Duna folyó, 30. Iun. E o privelisca infioratoria a vedea innotandu pre Dunare caderile inecatiloru d'in Budapest'a. Caderile de corbi sbora circulandu a supra riu. Ar fi de lipsa unu vaporu de patrnila ca se scotia eadevrele nefericitilor.

Paris, 30. Iun. Ponteficale trameste 20,000 lei (franci) pentru ajutorarea celor ce au suferit prin inundatiune.

Prag'a 1. Iul. Imperatulu Franciscu Iosifu au sositu aici adi demineti'a. Se vorbesco că repausatulu imper. Ferdinandu ar fi de signatu prin testamentu capell'a castellului din d'in Ploscoviciu ca locu de odichna eterna portu sine.

Versalia, 25 Jun. In Tulus'a s'au gasit 215 cadavre de omeni inecatii d'in caus'a inundatiunei. Marescalculu Mac-Mahon Buffet si Cissey plecara asta-di sera la Tulus'a.

Barcelona, 25 Jun. Ostirile guvernului impresurara fortulu Miravette si prima sera 235 Carlisti.

Clusiu, 26 Jun. Membrii reuniunei venatorilor (tragatori) d'in Buceuresci sosira asta-di aici. La gara fusera intempiinati de vice-primariul urbei, la 12 ore grandiu comun, la care se redicara toasturi de contele Eszterházy, Bánfy, etc. D'in partea ospetilor romani res unse Aless. Florescu, Dr. Tiemintelor de amicul espressionu s'nt. Ospetii nostri sunt suprinsi de ospitalitatea unguresca.

Prag'a 29 Jun. imperatulu Ferdinandu au repausatu astazi in etate de 82 anni la 3 ore, 45 minute dupa amedia-di (nasentu la 19 Apr. 1793.)

Coneursu.

Pentru ocuparea urmatorilor posturi invetatoresci si Cantareo-invetatoresci situate in Protopopiatulu Basesciloru Cot. Soln de m. se escrie prin acesta Concursu de terminu pana la 29 Augustu a. c.

Communicatiunea pre cällile ferrate ung.

Callea ferr. i. r. priv. a statului.

Trenuri accelerate Vienn'a-Pest'a.

Vienn'a, pleca	3.15 a. m.	Dupa m. la 11.— ser'a
Pest'a, sosesc	10.05 "	6.35 dem.

Pest'a-Vienna.

Pest'a, pleca	7.50 dem.	2.25 d. m.
Vienn'a sosesc	2.12 d. m.	9.29 ser'a.

Trenuri accelerate sub statuinea vaporeloru accelerate.

Vienn'a-Baziasu. Baziasu-Vienn'a.

Luni si Vineri	Luni si Vineri
Vienn'a, pleca	3.15 n. m.
Pest'a, pleca	10.30 ser'a
Czegled	12.02 dem.
Szegednu	2.47 "
Timisior'a	5.19 "
Baziasu, sosesc	8.46 "

Trenuri de persone Vienn'a-Baziasu.

Vienn'a	plec.	8.45 dem.	8.20 ser'a
Posoniu	"	11.13 "	11.08 "
Ersek-Ujvár	"	2.21 "	2.14 "
Pest'a	sosesc	5.56 "	6.08 "
Czegled	"	6.57 ser'a	7.05 "
Szegednu	"	9.33 "	9.35 "
Timisior'a	"	1.31 noptea	1.41 "
Baziasu, sosesc	"	4.23 "	4.20 dom.

Baziasu-Vienna.

Baziasu, plec.	6.05 ser'a	3.30 dem
Timisior'a	10.38 "	9.17 "
Szegednu	1.57 noptea	1.16 d. m.
Czegled	5.49 dem.	5.23 "
Pest'a	sos.	8.12 "

Posoniu	9.15 "	7.49 "
Timisior'a	1.21 d. m.	1.11 noptea
Posoniu	4.23 "	4.20 dom.
Vienn'a	sos.	6.09 ser'a

Trenuri directe call. ferr. de Tisza.

Pest'a-Czegled. Pest'a-Czegled

Pest'a, pl.	6.28 se.	7.30 d.	Czegled pl.
Czegled	"	8.33 "	9.48 "

Trenuri mestecate

Vienn'a-Posoniu. Posoniu-Vienn'a.

Vienn'a	pleca	4.30 d. m.	Posoniu	plec.	7.30
Posoniu	sos.	7.02 ser'a	Vienn'a	sos.	9.06

Callea ferr. de Tis'a.

Pest'a-Cassovi'a.

Pest'a	pleca	7.30 dem.	6.16 ser'a
Czegled	"	10.18 a. n.	9.18 "

Szolnok	"	11.22 "	10.26 noptea
P.-Ladány	"	2.—" d. m.	1.52 " 11.36 a. m.

Debrezen	"	3.51 "	3.30 dem. sos. 2.20 d. m.
Miskolc	"	11.51 ser'a	1.50 d. m. plec 8.— dem.

Cassovi'a	sos.	11.51 noptea 6.— ser'a	11.43 a. m.
Pest'a	sos.	8.31 ser'a	8.